

Werk

Titel: Ad Emin. et Rev. principem Carolvm S. R. E. Card. Rossettv[m] Episcopvm faventinu

Jahr: 1646

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN367611805

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611805>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611805>

LOG Id: LOG_0216

LOG Titel: De Phoenice. Cap. XXVIII.

LOG Typ: chapter

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN367611716

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611716>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611716>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

DE QVINTA MANVCODIATÆ Spæice, siue de vulgari. Cap. XXVI.

MANVCODIATIS inter hæcenus à nobis obseruatas Manucodiatas locum ei attri-
buimus, quam Ornithologus etiam depinxit, eique simillimam esse dicit, quæ
Norimbergæ oli n separatim excusa fuit. Suam verò ille non describit, sed
Norimbergenſi iconi iſtæ verba adiecta fuiſſe refert. Paradifca vel Apos In-
dica magnitudine eſt Turdeſ, miræ leuitatis, alis oblongis prædita, teneris &
viſui peruijs, & penniſ (ſi pennæ dici poſſunt potiùs quàm ſetæ: deplumes enim ſunt) duabus, 20
longis, anguſtis, nigris, duritiæ corneæ; pedes nulli, perperuò volat, nec vſquam quieſcit,
niſi in arbore aliqua, longis illis ſetis ramo implicata pendens. Nulla nauis tam celeriter per-
git, & tam procul à continente, quam non circumuolat. Eſi verò hæc icon cum noſtra po-
ſtremum exhibita admodum ſimilis videatur, præterquàm quod de colore Norimbergenſis
charta, & ipſe quoque Ornithologus tacent; noſtri tamen, & capitiſ magnitudine quàm ma-
ximè diſſerunt. Ornithologi icon noſtrum ab inferiori parte curuum, & exiguum eſſe oſtendit;
noſtræ aui contrà, vt dixi, id erat longiſſimum, & curuitatem illam in ſuperiori parte habebat.
Præterea iſtæ cirrho caret, quod potiſſimum maniſeſtiſſimum diuerſitatis argumentum eſt.

DE RHYNTACE CTESIÆ. Cap. XXVII.

MANVCODIATIS Rhyntacem ſubiungendam mihi eſſe duxi, cum quòd auiſ
peregrina ſit, & exotica, quinimo hæcenus adhuc incognita, tùm verò maximè,
quoniam Bellonius eam cum Manucodiata confundat. Πυρδαχη ſiue Rhyndace He-
ſychio, & Varino auiſ eſt, quàm ἡλικὸν περιſερα id eſt, Columbæ magnitudine eſſe
tradunt. Hanc nonnulli Pluuialem eſſe uolunt, & ſolido cibo uel ſci negant, quoniam nihil in
ea reperiatur, ideoq; non exenterari perhibentes, uerùm id Rhyntaci potiùs conuenit, quæ
tamen an eadem ſit cum Rhyntace Cteſiæ planè ignoro. Hæc enim eioui magnitudinem
tribuit, at de quo ouo intelligat, ſummo perè, uiri docti dubitant. Ego κατ' ἐξῆλος de ouo Ga-
llinæ intelliſſe crediderim. Vt ut ſit Rhyntacem, Manucodiatem eſſe non poſſe, Belloni-
umq; hallucinatum fuiſſe ex aſcripta magnitudine, cunctiſ dijudicandum propono. Naſci in-
quunt in Perſiſ, Cteſiæ hanc auem prodidit, referente Plutarcho, cultello altero latere
ueneno illiſto Paryſatim Artaxerſiſ matrem diuulſiſſe, dimidiam partem ueneno inſeciſſe, & 40
quæ ueneno inſecta, atque incorrupta erat, ipſam in os inſectam exediſſe. Statiræ Artaxerſiſ
uxori autem uenenatam partem porrexiff. D non uerò ab hoc parumper diſſentiens, ait non
Paryſatim, uerùm Melantam partitam culrello Statiræ inſectam partem appoſuiſſe.

DE PHOENICE. Cap. XXVIII.

PHSI fortaiſſis multos, qui iſtæ lecturi ſunt, Phœnicem longè alium ſibi locum
in hoc opere uendicare iudicatuſ nouerim, Auem nempe fabuloſam inter
commentitias, de quibus ante integer liber conſcriptus eſt, reponendam. Quid
enim fabuloſa uolueri cum uerè natiſ Auibuſ? Illoſ tamen cognitiſ, quibuſ
adducor, argumentiſ, eundem Phœniciſ locum ſignatuſ fuiſſe exiſtitem. 50
Quandoquidem reliquæ illæ, de quibuſ egiuſ, commentitiæ ex raptu potiſſimum ui-
uerè ex ueterum auctoritate diximuſ. Phœnicem uerò, tantum abeſt, ut rapacem dicerent,
ſed uelut alitem innocuam, & ardentiffimi parentum erga liberoſ amoris ſymbolum, ſpontaneam
morrem, cameq; duriffimam ſoluiſ ſui pignoriſ cauſa ſubire commenti ſunt. Tùm uerò
maximè de eo hic loquendum mihi duxi, quoniam Belloniuſ, ut antè etiam admonui, cum
Rhyntace, Manucodiata, & Cinnamomo turpiter confundat. Neq; uerò Pliniuſ me mo-
uer Auiſ quilibet præterenſ, & Struthiocamelo ſubiungentiſ. Nam ille nullum ordinem ſecuruſ
videtur. Quod ſi contrà aliquiſ ueram auem eſſe Phœnicem dixerit, iſ niſ fallor, hiſce lectiſ,
nunquam, quicquid alij dicant, interum natura exiſtiſſe, quinimo cuncta, quæ de ea fabu-
loſa

10 *losa antiquitas commenta est, sacrae paginae repugnare iudicaturus est. Quis enim in primis A-* *Vnde Pha-*
uem se ipsam cremare, & in cinerem redigi, ex cinere uermen, ex uerme nouam auem progne- *nem fabu-*
rari (talem autem Phoenicis generationem esse sixerunt) nullo sexus habito discrimine nisi *losam auē*
mentis inops in animum suum inducat? Deus enim cum auibz benediceret, multiplicari eas *esse cogno-*
super terram uoluit, & sexus utriusque rationem in arcam Noe eas includens in primis habuit, *scatur.*
quomodo ergo solus Phoenix ex omnibus animantibus unica semper auis existat? Verum non
illud tantum fidem leuat, quò minus reperiri Phoenicem credam, sed & alia pleraque, quae passim
de eo scriptores nugati sunt, quae post adducturus, nunc breuitatis causa praeter eo. Et quamuis
eiusmodi generationem Berniclae aues, quas ex nauu putrefactione nasci, ut suo loco Deo uo-
lente dicitur, nostra aetas obseruauit, & Ephemeron uolucris circa Hypanim fluium ex folli-
culo teste b Aristotele erupens, naturae cancellos haud excedere de monstris, illud tamen mi-
nimè defendi potest, quod unicus tantum in toto hemisphaerio semper reperitur. Siquidem
ut rectè scripsit Lucretius.

*Huc accedit uis in summa res nulla sis una,
 Unica, quae gignatur, & unica solaq; crescat.*

Sed quid? si ueteru, eorumque qui ceteris nugaciores esse solent, scripta de Phoenice reuoluimus *c In Euter-*
 nonne illosmet ipsos de eo dubitare constat? Ira equidem c Hero dotus, qui alioquin oculatam *pe li 2.*
 suum nobis fidem solet obtrudere, Phoenicem sibi nunquam nisi in pictura uisum asserit, ita Pli-
 nius, utinam ita in reliquis cautus; Aethiopes, inquit, atq; *Indis discolors maximè, & inerrabiles fe-*
 runt aues, & ante omnes nobilem Phoenicem, haud scio an fabulosè, unum in toto orbe, nec uisum ma-
 gnopere. Quod si uerò Bellonius, aliusue eum sequutus pertinacior fidissimorum historicorum, *d L. 14. An-*
 ac in primis d Cornelij Taciti auctoritatem obijciat, qui *aspici aliquando in Aegypto eam uolucè* *nal.*
 tradidit, ille obscuro diligenter introspectat, & quam benè Tacitus in tradenda Phoenicis hi-
 storia sibi constet, consideret, ita enim scribit, *Paulo Fabio, L. Vitellio Coss. post longum saeculorum*
 ambitum auis Phoenix in Aegypto uenit, praebeuit materiem doctissimis indigenarum, & Graecorum, *bi non con-*
 multa super eo miraculo disserendi, de quibus congruunt, & plura ambigua, sed cognitu non absurda, *stat in tra-*
 promere libet. Sacrum Soli id animal, & ore ac distincta pinnarum à ceteris auibz diuersum conge- *ndenda fab-*
 siant, qui formam eius definire. De numero annorum uaria traduntur, maximè uulgatum quingen- *nicis histo-*
 torum spatium. Sunt qui asseuerant mille quadringentos sexaginta unum interijci, prioresq; alios *ria.*
 sostride primu, post Amaside dominantibus, deui Ptolomae, qui ex Macedonij tertius regnauit, in *ciuitate cui Heliopolis nomen est, aduolasse, multo ceterarum uolucrum comitata, nouam faciem*
 ciuitate cui Heliopolis nomen est, aduolasse, multo ceterarum uolucrum comitata, nouam faciem *tran-*
 uenit. Sed antiquitas quidem obscura. Inter Ptolomaeum, ac Tiberium minus ducentis quinquaginta *si fuerunt.*
 anni fuerunt. Unde nonnulli falsum hunc Phoenicem, neq; Arabum è terris credere, nihilq; usurpasse *ex his, quae uetus memoria firmant. Confecto quippe annorum numero, ubi mors propinquet, suis in ter-*
 ris struere nidum, atq; uim gentilem adfundere, ex qua factum oriri, & primam adulo curam sepe- *liendi patris, neq; id temere, sed sublato myrrha pondere, tentatoq; per longum iter, ubi par oneri, par*
 meatui sit, subire, patrum corpus, atq; solis aram perferre, atq; adolere. Haec incensae, & fabulosae aui *c.*
 Ceterum aspici aliquando in Aegypto eam uolucem, non ambigitur. Quis amabo certi quid ex his- *ce uerbis statua?*
 ce uerbis statua? Esto autem, quod uisum aliquando asserit. An uerò & illi, qui se ipsum te- *stem, minimè interponit, fabulosum quippiam obtrusum esse non potuit? Manucodiatam cum*
 Phoenice eandem non esse, quemadmodum sanè diuersae à nobis obseruatae, & paulò antè de- *pietæ faciliè ostendunt, sed praeter specierum diuersitatem, singularium numerus. Nemo enim*
 unicam tantum Manucodiatam dari dixerit. Nam ut Petrarcae uersu utar.

Ne'n ciel, n' in terra, è più d'una Veneta.

Quod uerò Ryntacem etiam Bellonius existimat, nullas plane, quibus id facere possit, ex pau-
 cis illis, quae de ea tradita sunt, rationes uideo Postremo si Cinnamulgus fuisset, tale profectò *c9. hi c. 13.*
 arcanum & Aristoteles; qui hanc agnouit minime erat taciturnus Sed quid illis respondebimus, *Semenda*
 qui de in Indiam navigationibus commentarios edidere, multa Semendae aui, ut aiunt, dictae, *aut Phae-*
 quae ueteres Phānici, ascribentibus, & nobis pro uero Phēnice uenditantibus? Equidem eorū *nix credita*
 fidem leuat splendidissimum additum nobis edacium; uidelicet rostrum citrissimulare, quo musci- *De Semen-*
 sonum, ad cuius imitationem pastores haud infusae instrumentum composuerint, edant, attri- *da rostri*
 buentium. Quorum mendacium quò melius manifestaretur, Semendae rostrum olim à me Ve- *mendaciu.*
 nerij obseruatū depictum, descriptum, in quo sane eiusmodi fistulae non essent; Phānicis hi-
 storiae subiungere placuit. Concludamus itaq; Phānicem auem esse fabulosam, & cum doctis-
 simo Petrarca dicamus. Cū omnes aues habuerit, mirabilem pulcherrimamq; non habebit. Quae cum
 ita sint, hoc est, fabulosa, & à Poetarum fabulis petita, non mirabitur lector, si & tota fere haec
 historia e Poetarum figmentis sit concinnata.

Æ Q V I V O C A.

Phœnix a
flum.

Phœnicis nomen multis alijs rebus etiam competit, nec ſemper auem ſignificat. Vtſam minorem nonnulli veteres Aſtologi, vt ſcribit Herodotus Mileſius referente Hygi- no, Phœnicem vocarunt, quòd Thales, qui diligenter de rebus cœleſtibus omnia exqui- ſiuit, & hanc primum Arcton appellauit, Phœnix natione fuerit: quare Phœnices cùm ſtudioſi- uſ hanc inſpicerent, idcoq. diligentius nauigare exiſtimabantur, verè ab inuentoris nomine, Phœnix appellata eſt.

Phœnix flu-
uius.
a Li. 4. c. 8.
b Lib. 9.
Georg.
c In Achai-
cis.

Phœnix dictus etiam eſt quidam Theſſaliæ flumini in Aſopum influens, cuius a Plinius, & b Strabo meminere. Eſt item eiſdem nominis alter flumini, qui, vt c Pauſanias ſcribit, Aegien- ſem agrum perlabitur, & in mare ſeſe effundit.

Phœnix
mons.

Phœnix a Straboni mons vocatur, cuius e Aeneas Syluius pariter mentionē facit, in Au- ſtrali parte ſitus eſt circa Iſthmum Doricæ Cheroneſi, omnium eiſ regionis altiffimus, in cu- ius ſummo quoq. caſtrum fuit eiſdem nominis.

d Lib. 14.
e De Aſia
min. c. 87.
Phœnix ar-
borum.

Quoddam herbæ genus paſſim ſecus via naſcitur, ex ſylueſtriũ ſegetum genere, cuius ſpica, Lolio perquã ſimilis eſt, vnde Loliolum ſylueſtre quibuſdam, & Bononię Logliarola vulgò quã- parò Loliũ, nuncupatur, f Dioſcoridi Phœnix, g Plinio Phœnicea, & hordeũ murinũ dictũ.

Phœnix her-
ba.

Carduum quendam Matthias Lobelius a ſpinis & infeſtiſſimis ſpiculis, totius acanæi gene- riſ infeſtiſſimum, Phœnicem, Leonem, & ferocem recentiores vocari ſcribit, quem Itali Cardo fiero, & Leone pariter dicunt, naſcitur in Apenninis non ita diſſitis.

Phœnix fru-
ctus.

Nobiliffima illa arbor, quam palmam Latini vocant, Græcis Phœnix appellatur, de qua plu- ra deſiderat, b Plinium adeat, & i Dioſcoridem, necnon & Theophrastum. Hæc arbor in Ita- lia ſterilis eſt, in maritimis Hiſpaniæ fruſtus quidem p oſere, ſed immites, in Africa dulces, ſed ſtatim euaneſcentes. Contra verò in Oriente ex his vina ſunt, alicubi etiam panis, & pluri- bus quadrupedibus cibus. Inſuper non ipſa arbor tantũ veteribus Phœnix dicta eſt, ſed quã- doq. etiam eiſ fruſtus, vt ſcriptum reliquit I Athenæus, ubi ait,

h Li. 1. c. 4.
i Li. 2. c. 2.

— Melanippides Mileſius in Danaïdibus

Phœnicem vocat non palmam arborem, ſed fruſtum

Illius, cùm de iſ verba faciat hoc modo.

Immortalem Deorum ſpeciem, non hominum præ ſe ferebant,

Quin nec eorum muliebris facies erat,

In curribus exercebantur, ſtellis ſuperimpoſitis,

Feris autem ſepius animus ferox leſicbatur eſa ſacraram lachrymarum iburis,

Odonatatumq. Phœnixũ palmularum ac tenelię Caſſiæ

Quę omnia Syrię ſunt inſignes oſes

ml. de plāt.

m Ariſtoteleſ ſic etiam Phœnixas appellat. Phœnixũ palmularum, inquit, nonnullos tanquam teſti- bus carentes ἀρόπυς vocant, quidam ἐὺκέραι caſtratas, ali j ἀνιſπύς nucleorum expertes. Hel- lanicus in ſuo ad Ammonem aſcenſu, ſi germanum, & verum id opus illius eſt, ac Phormus Co- micus in Atalantiis Phœnixas palmæ fruſtum vocarunt.

Phœnix e-
quus.

n Pauſanias equi cuiuſdam meminuit, qui ex equis Cleoſthenis Epidamnij vnus erat, Phœni- cis nomine, ad cuius currum hi verſus aſcripti erant.

Phœnix vir-
o Philad. r.

Cleoſthenes poſuit me Pontius ex Epidamno,

Viſtor equiſ, palma clarus Olympiaca.

Antenor ſi-
lius Phœ-
nix diſſus.

Phœnix apud o Homerum nomen proprium eſt pedagogi Achillis, de cuius flagrantiffimo erga Achillem amore multa ille memorat. Hunc cùm matris hortatu, cum patris concubina rem habuiſſet, diris imperitum a patre, relicta Helide, ſeſe in Theſſaliam ad Pelæum Regem, qui illi Dolopum procuracionem commiſſit, filiumq. Achillem in diſciplinam tradidit, quem etiã ad bellum Troianũ comitatus eſt, conſuliſſe tradunt. Fuit verò Phœnix iſte filius Amyntoris, vt Homerus ibi quoq. teſtatur. Meminit eiſdem quoq. Statius, & commiſſæ illius Achillis cura- ræ pariter ita meminit. ſed caro Phœnix hęrebat alumno.

Phœnix
poetas.

Phœnix item Antenoris Troiani filius dictus fuit. Eſt etiã Phœnix poetæ nomen, qui vt re- fert Pauſanias, Lebidiſorum, & Colophoniorum exciſionem Iambico carmine deplorauit.

Phœnix
p In acticiſ
Agenoris
ſilius.

Filius Agenoris, Cadmi frater quoq. Phœnix fuit dictus, & Phœnicia Syriæ regio, Iudeæ contermina ab eo nomen accepit, populufq. inde oriundus Phœnix appellatur, quoddam genus

Phœnix
vnde diſſa

Phœnix
tine gen^o

Muſicum
inſtrumētũ

q Lib. 4.
r Lib. 2. de
muſica.

Porro Phœnix in artificialibus etiam nomina habet, vt in primis tinetur quoddam genus necnon, & organum Muſicum apud q Athenæum inter alia his verbis recentitum: r Phœllis

Delius, Magadin à Peltide distare sic ait, Phœnicei, Pectides Magatides, Sambuae, Lambi, Clephæi Enneachorda, quibus instrumentis Lambi meros cecinerunt, Lambicos appellarunt.

Alchimiſtis Phœnix elixerem ſignificat. Nam Phœnix, Baſiliſcus, Glaura, Mandragola, Chamæleon, Homunculus, & ſimilia barbara vocabula, ſunt ſynonyma, vt / Leo Suauius an-

notat. Collyriū Apolloniꝝ, cuius & Galenus binas deſcriptiones exhibet, Phœnix appellatur. Uſus eius eſt ad palpebrarum deſtuita, & inueteratas affectiones.

Deniq. quoddam emplaſtri genus Phœnicem dicunt, quod alij diaphænicon vocant, quoniam Phœnicis, id eſt, palmæ fructus recipiat. Deſcriptio eius extat apud a Meſuem, & Clementem Clementinum. Functiones naturales promouet, membra principalia corroborat, fluxum hepaticum, ſtomachiq; nec non, & vomitum compeſcit, & præcordiorum, & inteſtinorum debilitati medetur.

SYNONIMA.

Gracis *φœνιξ*, Latinis Phœnix nomine hauſ immutato dicitur, cuius duplex etymum legitur, vel quod phœniceus color vulgò ei tribueretur, vt a Iſiodoro placet, vel quia vnica auis crederetur, vt Arabibus, qui rem ſingularem Phœnicem nuncupant. Nōnulli dubij generis, quidam maſculini ſtatuant, quoniam rariffimè feminino genere legatur, idq. non niſi figuratè, reſpiciendo nempe ad genus ſuperius auis. Ego, quo genere dicatur, ſuſq. deq. fero b Claudianus Titanium alitem, & alitem longæuam dixit pro Phœnice:

Quidquid ab extremis Ales longæua colonis,

Colligit, optata referens exordia vitæ.

Ete Martialis Alitem ſuperbam, vt in hiſce ſequentibus verſiculis interpretes exponunt:

Quod ſemper Caſiaq; Cinnamoq;

Erida niger Alitis ſuperbæ

Fragas plumbea Niceraniſana

Rides nos Coracine nil olentes

Malo, quàm bene olere, nil olere.

Italſ Fenice: Hiſpaniſ Fenix, & Auc vnica en el mundo: Galliſ Phœnix dicitur.

FORMA.

Quod ad formam Phœnicis attinet, ea non ab omnibus eadem conſtituitur, vt ex ſequentibus facile liquebit. Attamen qualemcunq. à veteribus datam hic referre placuit, vt potè quæ non parum etiam nagas eorum manifeſtet. De magnitudine quidè a In Enn inter ſe conueniunt, Aquila parem ſtatuentes. a Herodotus non ſolum eam magnitudinem ei tribuit, ſed toto etiam habitu Aquilæ ſimilè eſſe prædixit. Philoſtratus referente b Io. Tzetze b L. 5. hiſ. Pauone maiorem eſſe ſcribens parum aut nihiſ ab Herodoto diſſentit. Caput Pauonis capiti a Cbſ. 6. multis affimilatur. Herodoto penne rubore proſuoluntur, Plinio verò, & Solino circa collū aurī fulgore micant, cetera purpureis dicitur, vt eorū verbis vitæ, ceruleo ſeſſi caudæ penniſ diſtinguentiſ. Penne. buſ, criſtiſ factiſ, (Plinius) fauces (Solinus caputq. plumæ apice cohæſtante. c Claudianus à Plinio nihiſ ferè diſcrepans, quatuor hiſce verſibus totam eius formam complexus eſt.

Arcanum radiant oculi tubar: igneus ora

Cingit honos: ruſtilo cognatum vertice ſiſtus

Atollis criſtatiſ apex, tenebraſq; ſerena

Luce ſecat: Tÿrio tinguntur cuncta veneno.

Et hunc ſecutus Baptiſta Mantuanus.

— Auiſ illa in vertice ſummo

Vnicuiſ eſt Phœnix, vident viſ torquata corniſco

Panica colla micant auro: Sic ut vertice plumæ

Conſifero: crinale decus vibretur ab auræ: ?

Regia Sarrano totam oblamyſ indonat oſtro: ?

In facie criſtiſ dupliciſ, Sidonia virget

Phœnix elixer.

ſiſ ſcho- liſ in Pa- ræſſiſ.

Phœnix collyrium t L. 4. de Cōp. med. ſec. loc. c.

7. Phœnix emplaſtrū u Diſt. 11 de emplaſ.

Etymum nominis. a Lib. 12. Orig. c. 7.

In Epigr. Titianuſ ales.

b L. 2. de rapt. Proſperinæ.

Aleiſ ſuperba. c L. 6. Epigram.

a In Enn ſerp.

b L. 5. hiſ. Cbſ. 6. Caput.

Penne. c In Epig.

Purpura caruleum roseo a discrimine caudam?
Lactantius Firmianus paulò fufius omnia prosequitur in hunc modum.

Principio color est, qualis sub sidere cali,
Mistia quem croceo puncta grana legunt.
Qualis ine st folijs, quæ fert agreste papauer,
Cum pendens vestit sole rubente polus.
Hoc humeri pectusq. decens velamine fulgens
Hoc caput, hoc cernix, summaq. terga nitent.
Cauda, porrigitur fulvus distincta metallo,
In cuius maculis purpura mista rubes.
Clarum inter pennas insigne est de super, iris
Pingere seu nubem de super alia solet.
Albicat insignis mollo viridante smaragdo,
Et puro cornu gemmea cuspis hiat.
Ingentes oculos credas, geminosq. hyacinthos
Quorum de medio lucida flamma micat.
Aequatur toto capiti radiata corona,
Phœbæ referens verticis alta decus.
Crura tegunt squamma flauo distincta metallo
At vngues roseus pingit honore color,
Effigies inter Pæonius mista figuram
Cernitur, & mistam Phæsidis inser anem.
Magnissem, terris Arabum qua gignitur ales
Vix equare potest, seu fera, seu sis auis.

Hæc itaque forma est, hæc species, quam diximus, admirabilis, quam sua La ura aliquoties celebrat Franc. Petrarca, cuius doctissimos versus ascribere non piguit.

Quest'a Fenice de l'aurata piuma
Al suo bel collo candido gentile
Forma senz'arte un sì caro monile,
Ch'ogni cor addolcisse, e l'mio consuma:
Forma un diadema natural, ch'alluma
L'aere d'intorno; e l'tacito focile
D'amor tragge indi, un liquido fessile
Foco, che vi arde à la più argente bruma.
Purpurea veste d'un ceruleo lembo
Sparsa di rose i belli homeri vela
Nuono habito; & bellezze vnica, e sola:
Fama nell'odorato, e ricco grembo
D'Arabia monti lei ripone, e cela,
Che per lo nostro Ciel si altera vola.

Et rursus alibi ita canit:

Vna Frania Fenice ambidue l'ale
Di porpora vestita, e l'capo d'oro
Vedendo per la selua altera, e sola,
Veder forma celeste, & immortale
Prima pensai &c.

Item rursus:

E' questo il nido, in che la mia Fenice
Nase l'aurate, e le purpuree penne.

LOCVS.

a Lib. 5.
Hexam. c.
23.
Cant. 17.
Hyerosol.
Iheros.

Plinius, Solinus, eosq. sequutus D. Ambrosius in Arabia Phœnicem habitare scribunt
Torquatus Tassus in Arabia mentionem incidens, eam pariter Phœnicis parentem fa-
cit, dum canit:

Dirietro ad essi apparnero i cultori
De l'Arabia Petrea, e la Felice

che l'

*Che'l sonerchio del gelo, e de gli ardori
Non sente mai, se'l ver la fama dice,
Oue nascon gl'incensi, e gl'altri odori,
Oue rinasce l'immortal Fenice,
Che in quella ricca fabrica, ch'aduna
Al'essequie, à i natali hà tomba, e cuna.*

Cornelius Tacitus verò, & b Athenæus ex Antiphane Heliopoli, quæ ciuitas Aegypti est, pri-
mò visum prodiderunt. c Nicephorus Callistus sub æquinoctiali ad Orientem, & Meridiem re-
periti. A quibus Claudianus, & Lactantius Firmianus longè dissentiunt, Phœnicem hominibus
inaccessa loca habitare canentes, atq; hinc fortè Bellonius Paradiseam esse suspicatus est: Sunt
autem hæc Claudiani verba.

*Oceani summo circumfluus aquore lucus
Trans Indos, Eurumq; vires, qui primus anhelis
Solicitus equis, vicinaq; verbera sentis.
Humida roranti resonant cum limina curru,
Vnde rubet ventura dies, longeq; coruscis
Nox afflata rotis refugo pallescit amictu.
Hæc fortunatus nimium Titanus ales
Regna colit, solusq; plaga defensus iniqua
Possidet intactas ægris mortalibus oras.*

Lactantius eadem ferè, sed latius complectitur.

*Est locus in primo felix Oriente remotus
Qua patet ætergi tanua celsa poli.
Nec tamen ætius, hyemisq; propinquus ad orsus,
Sed quæ sol verno fundis ab axe diem.
Illic planities tractus diffundit apertos,
Nec tumulus crescit, nec caua vallis biat.
Sed non itros montes, quorum iugæ celsa putantur
Per bis sex vlnas eminet ille locus.
Hic solis nemus est, & constitit arbore multa
Lucus, perpetua frondis honore vires.
Cum Phaethontæis flagrasset ab ignibus axis,
Ille locus flammis inuolutus erat.
Et cum diluuium merfisses fluctibus orbem
Dencaleonaas exuperantis aquas.*

*Non huc exangues morbi, non agra senectus,
Nec mors crudelis, nec metus asper adis.
Nec scelus infandum, nec opum vesana capido,
Aut Mars, aut ardens cædis amore furor.
Luctus acerbus abest, & ege has obsita pannis,
Et curæ insomnes, & violenta fames.
Non ibi tempestas, nec vis faris horrida venti,
Nec gelido terram rore pruina tegit.
Nulla super campos tendis sua veller a nubes,
Nec cadit ex alto turbidus humor aquæ.
Sed fons in medio est, quem viaam nomine dicunt,
Perspicuus, lenis, dulcibus vber aquis.
Qui semel erumpens per singula tempora mensum
Duodecies undis irrigat omne nemus.
Hic genus arboreum procerò Rhipiæ surgens
Non lapsura solo mista poma gerit.
Hoc nemus, hoc lucos avis incolis vnica Phœnix,
Vnica, sed viuus morie refecta sua.*

VOLATVS.

DE volatu Phœnicis nihil prorsus memoratu dignum apud veteres legi. Firmianus tamè
ita scribit.

*Non tamen est tarda, ut volucres, quæ corpore magno
Incessus pigros pergræue pondus habent.
Sed lenis & velox, regali plena decore,
Tili in aspectu se exhibet usque hominum.
Contrahit in cætum sese genus omne volantium.
Nec pradam memor est ulla, nec ulla metus.
Alium stipata choro volat illa per altum
Turba, & prosequitur munere læta pio.
Sed postquam puri peruenit ad ætheris auras
Mox rediit illa, suis conditur ille locis.*

V I C T V S.

Victu Phœnicem planè à reliquis volucris diuerso uti veteres commenti sunt, ut qui dicente Ouidio.

*— Nec fruge, nec herbis
Sed thuris lachrymis, & succo viuis amomi.
Claudianus verò, & Laetantius rore vitare dixerunt.
Non epulis saturare famem (inquit ille) non fontibus ullis
Assuetus prohibere sitim; sed purior illum
Solis feruor alis, ventosque pabula libat
Tethyos, inuocatus carpens alimenta vaporis.*

Hic verò ita canit.

*Non illi cibus est nostro concessus in orbe.
Nec cuiquam implumen pascere cura subest.
Ambrosios libat celestis nectare rores,
Stellifero teneri, qui cecidit ere polo.
Hos legis his medijs alitur in odoribus ales,
Donec maturam proferas effigiem.*

32, 10. c. 3 Contra Plinius primum, atque diligentissimum togatorum Manilium de eo prodidisse autor est neminem extitisse, qui viderit vescentem.

NIDVS. GENERATIO. MORS.

Inter cætera verò, quæ de Phœnice suo nugata est antiquitas, illa maxime naturæ cancellos egrediuntur, quæ de nido, generatione, & morte imaginata est. Iarchus Indus apud Philostratum ex aromatibus, sed ex quibus non addidit: a Plinius autoritate Herodoti primum ex cinnamomo, & cassia; mox verò alibi ex Manilio ex cassia, thurisque surculis nidum extruere asserit. Verum Plinius, vel Herodotum perperam transtulit, vel in codice eius, ut Orithologus existimat, mendum subesse iudicandum est. Nam etsi Plinius hunc in modum scribat, *Cinnamomum, & Cassias fabulosa narravit antiquitas, princeps autem Herodotus Animum nidis, & præsertim Phœnicis, in quo suo Liber pater sit educatus, easque decuit in rupibus inujs frustis carnis allato, aut plumbatis sagittis.* Herodotus tamen eo loco, neque Phœnicis, neque sagittarum plumbatarum ullam mentionem facit; sed hoc tantum dicit, quod Arabes, cinnamomo illo frui volentes, Asinorum, & Bouum mortuorum corpora in frusta confecta aubus obijciant, ut eorum mole surculos illos oppressos in terram decedentes colligant. Sed ut inde digesta est oratio reuertatur, Phœnicem D. b Ambrosius veterum proculdubio relationibus deceptus thecam ex thure, & myrrha facere, alijs verò aromatibus adornare tradidit: Ita enim Ouidius.

*Quo simul ac cassia, & nardi lenis aristas,
Quassaque curu salua subitavit cinnama myrrha, &c.*

Et Laetantius Firmianus.

*Construit inde sibi seu nidum siue sepulchrum
Nam perit ut viuat, se tamen ipsa creat.
Colligit hinc succos, & odores diuite sylua,
Quos legis assyrius, quos opulenti Arabes.*

*Quos aut Pyzæ gentes, aut India carpit,
 Aut molli generat terra Sabæa sinu.
 Cinnama dehinc, auramq; procul spirantis anomi,
 Congerit & misto balsama cum folio.
 Non casia mistis, nec olentis wimen achanti,
 Nec iburis lachryma, guttaq; pinguis abest.
 His addis teneris nardi pubentis aristas
 Es facias myrræ pascua grata nimis.*

Hinc Sanazari tale ænygma est.

*Dimmi qual è l'uccello, il qual raduna
 I legni in la sua morte, e poi s'accende,
 E viue al mondo senza pare alcuna?*

Ænygma.

20 Cognita iam nidi Phœnicis, qualem fabulantur, materia, de loco nunc, in quo constructū fuit. Vbi nidus se commenti sunt, dicendum est. Cuius etsi Plinius, & Solinus non meminerint, Iarchas Indus *latus asca* tamen apud Philostratum prope Nilum Phœnicem nidulatum scripsit; quamvis planè aliter *tur.* eius verba Io. Tzetzes citet, & in arboribus de suo adiungat, sequatur fortè Albertus, qui Phœnicem, cum se grauem ætate senferit, nidum in alta, & abdita supra limpida fontem sita arbore ex varijs aromatibus conficere dixit; verum & Albertus id ex Ouidio fortassis descripserit qui priuatim arbores nominans, ita canit.

*Ilicis in ramis, tremuloq; cacumine palmæ.
 Vnguibus, & duro nidum sibi construit ore.*

Aues omnes nidum sibi construunt, ut oua in eo incubent, & excludant: Contrà suum Phœnicem ex collectis in excelsa rupe cremijs, & festucis nidum nouæ quidem proli vitalem, at sibi ipsi, ceu mortalem rogam facere fabulosi veteres volebant, seipsumque cum iam ætate, grauis ad volandum corporisq; alias actiones obeundas inutilis esset factus, aciemq; oculorum obtusam sentiret, in illo, eo ut dicitur modo, conflagrasse: vnde Statius eiuscemodini nidum ignis vocabat, cum ait.

*— Senio iam fessus inerti
 Scandit odoratos felix felicior ignes.*

Pontanus sua busta, hoc est, sepulcrum.

*Seligit è syluis Arabum, lucisq; Sabæis
 Quos Phœnix ramos ad sua busta pares.*

Ne verò absurdum videretur credere, quomodo ite nidus iste accenderetur, cum alioquin ce- *Vi nidum* terarum auium nidi de biliores, & flammis magis expositæ, ab incendio immunes sint; itaq; Phœnicem, vbi illum conscendisset, solaribus sese exponere radijs alarumq; continua ventilatione *incende-* ignem excitare sinxerunt. Verum ut in hoc conueniunt, quod eo modo sese conflagret, ita contrà in qua regione id faciat, dissentiunt, alijs in Aegyptum alijs ad alias regiones euolare asseuerantibus. Plinius enim torum nidum deferre prope Panchaiam in solis urbem, & in arabi deponere dixit, sed fortè id ab Ouidio mutuauerit, qui ita canit.

*Fertq; pius cunabq; suas, patriumq; sepulchrum
 Perque leues auras Hyperionis vrbe positus
 Ante fores sacras Hyperionis ede reponit.*

Chæremon Aegyptius sacrarum litterarum scriptor, & Orus Apollo Aegyptum petere scripserunt: alij contrà migrare quidem eod, sed in Aethiopia mori. Lactantius in Phœniciam abire, & quomodo moriatur, ita docere nititur.

*Vt reparet lassum spatijs argentibus auum
 Assueti nemoris dulce cubile fugit.
 Cumq; renascendis studio loca sancta reliquit,
 Tunc petit hunc orbem mers vbi regna tenet.
 Dirigit in Syria celebres longæua volatus,
 Phœnicis nomen cui dedit ipsa venus.
 Secretoq; petis deserta per aua lucos,
 Hic vbi per salus sylua remota laser.*

Et paulò post.

*Protinus in strato corpus mutabile nido
 Vis aliq. toro membra quiesca locat.
 Ore dehinc succos membris circumq; suprag
 Inijcit, exequijs immoritura suis.*

Tunc

Tunc inter varios animam commendat odores

Deposuit tantis nec timet illa fidem.

Interea corpus genitali morie peremptum

Aëthuat, & flammæ parturit ipse calor.

Aëreque præcū de lumine concipit ignem,

Flagrat, & ambustum soluitur in cinerem.

*Tyrthonis
Heliensis de
animalium
generatio-
ne opinio.*

Hinc Pyrrho Heliensis Philosophus, ut Laertius refert, duo animalium prolem generantium genera, eorumque primum, quod absque coitu gignatur, qualia sunt quæ *πυρρυσία* vocantur, siue in igne viuentia, statueret non est veritus, ijsque Phœnicem quoque annuenerat: alterum quod ex congressu producit, ut sunt homines, & similia cætera animantia. Mihi profectò animalia igne nasci nemo persuaserit. De morte Phœnicis voluntaria Symphosij cuiusdam hoc extat ænigma.

Vita mihi mors est, morior, si cæpero nasci,

Sed prius est factum lechis, quam lucis origo.

Sic solus manes ipsos mihi dico parentes.

*Materia
pulli.*

Quod modo ad materiam spectat, ex qua nouus Phœnix enasci crebatur, eam rursus alij aliâ statuerunt, Plinius ceu vermiculum ex ossibus, & è medullis veteris Phœnicis primò procreari tradit; ex quo pullus generaretur. Philostratus citante Volaterrano nulla vel ossium, vel medullarum mentione facta, ex combusti Phœnicis cinere vermem, ex verme dein nouâ alitem generari nugar, & in Aegyptum ex incognita regione deuolare Hunc Suidas, etsi authoritatem non adducat, mihi sequutus videtur. Philostrati librum tamen aliter Io. Tzetzes citat, ex mortuo scilicet Phœnice absque cinere vermem illum noui Phœnicis parentem progenerari asserens. Oppianus verò ne vermis quidem illius meminit, sed ex solo eius cinere pullum oriri voluit, tantum abest, ut ossa, & medullas nominet. Ab hoc rursus Orus Apollo longè diuersam Phœnicis naturam comminiscitur, ex effulo è patris vulnere, quod sponte sibi nimia ad terram allisione infligit, sanguine procreari cupiens. Atque istæ sunt, quæ de ortus principio veteres prodiderunt, quæquam verisimilia sint, vel cæcus videat. Albertus tamen ut eiusmodi nugis aliquam adderet veritatis apparentiam, altero à morte die uer mem in cinere nasci dixit, qui tertio alis assumptis, postea intra paucos dies in auem pristina figuræ commutaretur, & auolarer. Sed fortassis Albertus istæ ex Laëtantio Firmiano transcripserit, qui ita canit.

Hos velut in massam cineres in morte coactos

Constat, & effectum seminis ipsar habes.

Hinc animal primum sine membris fertur oriri,

Sed fertur vermis lacteus esse color.

Crescit in immensum subito cum tempore certo

Seq. qui reuerti colligit in speciem.

Inde reformatur, qualis fuit ante figura,

Et Phœnix ruptis pullulat exuuiis.

Ac velut agrestes, cum filo ad saxa tenentur

Mutari pennæ paptione solent.

Claudianus prolixius omnia hoc modo prosequitur,

Hic neq. concepto factum, nec semine surgit,

Sed patere est, proleq. sui nullo creatæ

Emeritis artus sacunda morie reformat.

Et petit alternam totidem per funera vitam,

Namq. ubi mille vias longinquare torseris aëtas

Tot fuerint hyemes, toties ver cur sibus actum

Quas tulit autumnus dederis caltoribus umbras,

Tunc multis grauior tandem subiungitur annis

Lustrorum numero victus, ceu lassa procellis

Ardua Caucaseo uitas de vertice pinus

Seram ponderibus pronis tractura ruinam.

Pars cadit assiduo flatu; pars imbre peresa

Rumpitur: abripuit partem vitiosa vetustas,

Imbrene decreuit lumen, languetq. sensili

Segnis stilla gelu: qualis cum foris tenetur

Nubibus, & dubio vanescit Cynthia cornu.

*Alberti nu
ga.*

Iam solitæ medios alæ transcurrere nimbos
 Vix una tolluntur humo: tunc conscius auri
 Defuncti, reducisque parans exordia forma
 Arentes tepidis de collibus eligit herbas,
 Et cumulum pretio texens, à fronte Sabeum
 Componit bustumque sibi, pariumque futurum.
 Hic sedet, & Solem blando clangore salutas
 Debilior, miscetque preces, & supplice cantu
 Præstatura nouas vires incendia poscit:
 Quem procul adductis vidis cum Phœbus habenis,
 Stas subito, dictis que pium solatur alumnus:
 O senium postulare rogo, falsisq; sepulchris
 Natales habetur vices, qui sepe renasci
 Exitio, proprioque soles pubescere lecto:
 Accipe principium rursus, corpusque coactum
 Deferre mutata melior procede figura.
 Hac factus, prope dæ flans de crinibus unum
 Concussa cervice iacis, missoque volentem
 Vitali fulgore feris: nam sponte crematur,
 Ut redeat, gaudesque mori se iustus in ortum,
 Feruet odoratus Bellis calestibus agger,
 Consumisque senem, nitidos stupefacta iuuenos
 Luna præmit, pigroque polus non concitat axes,
 Parturiente rogo curis natura laborat,
 Aeternam ne perdas auem, flammæque fideles
 Admonet, vitæ decus immortale remittant,
 Continuo dispersa vigor per membra volutus
 Ae stuat, & venis redimius sanguis inundat.
 Victuri cineres, nullo cogente moueri
 Incipiunt, plumaque radem ve fere fauillam,
 Qui fueras genitor, natus nunc proflis idem,
 Succeditque nouus gemina confinia vita
 Exiguo medius discrimine separas ignis,
 Protinus ad Nilum manes sacrare paternos,
 Auctoremque globum Pharia telluris ad oras
 Ferre iuuat, velox alienum pergit in orbem,
 Portans gramineo clausum velamine funus,
 Innumere comitantur aues, spæatque volantes
 Alituum suspensa cohors: exercitus ingens
 Obnubis vario laeæ connexa meatu.
 Ne quisquam tantis de millibus obuus andes
 Ire ducti, sed regis iter flagrantis adorans.
 Non ferus Accipiter, non Armiger ipse Tonantis
 Bella movent: commune facis reuerentia fœdus.
 Talis Barburicas flumio de Tigride turmas
 Duxor Paribus agis geminis, & diuise cultu
 Luxurians feris apicem regalibus ornat.
 Auro frangat equum, per fuso murice vestem,
 Assyria signatur acu, tumidaq; regendo
 Celsa per Tyrias acies disione superbit.
 Clara per Aegyptium placidis notissima sacris
 Urbis Titana colit, centumque immaue columnis
 Inuehitur templum, Thebano monte reuulsi
 Illic, ut perhibent, patriam de more reponit
 Congeriem, vultumque Dii veneratus herilem,
 Iam flammæ commendat onus, iam de Binat aris
 Semina, reliquiasque sui, mirata relucens
 Lîmina, diuino spirant altaria fumo,

*In Pelusiadas productus adsque paludes
Peruenit Indus odor, penetrat, compleisque salubri
Tempestate viros, & necesse dulcor aurora
Hostia nigrantis Nili septena vaporat.
O felix, haresq; tui quo solui mur omnes
Hoc tibi suppeditas vires, praebeatur origo.
Per cinerem, moritur te non pereunte senectus.
Vidisti quodcumque fuit, te secula se se
Cuncta reuoluuntur, nos quo tempore Pontus
Fuderit elatas scopulis stagnantibus undas:
Quis Phlaeobontis erroribus arseris annus.
Et clades te nulla rapit, solus q; superstes
Edomita tellure manes, non stamina Parce
In te dura legunt, non ius habere nocendi.*

CORPORIS. AFFECTVS.

DUrrissimam itaque mortem sponte obire Phæniciem antiqui dixerunt: veruntamen parū adhuc fortè legentibus videri potuisset, nisi etiam in tanto æuo, quod illi tribuebant, nullo morbi genere torqueri, imo verò ne obnoxiū quidem fuisse addidissent: quemadmodum idem Claudianus prodidit.

*— Solus plaga defensus iniqua
Possides intactas agris animalibus oras,
Sena nec humani patitur contagia mundi:
Par saperis volucres.*

VOX. CANTVS.

DE voce Phæniciis nemo, quod quidem sciam, præter Plinium, & Lactantium Firmianum quicquam memoriæ prodidit, qui modulatissimum illi cantum tribuerunt. Lactantius vero ita de eo canit:

*Atq; ubi Sol populis fulgentis lumina portæ
Et primi emicuit luminis aura leuis
Incipit illa sacri modulamina fundere cantus,
Et viræ lucem voce cedere nouam.
Quam nec luleq; voces, nec tibia possit
Musica Cyrrhæis assimilare moras.
Sed neque Olor moriens imitari posse putatur,
Nec Cylleneq; filia canora Lyre.*

Reperiuntur item perbelli Varronis senarij, quibus argutus quidam, & cānorus, alios se ad cātum suscitare isētat, ac cantantium se Gallum Gallinacum (quoniam hæc avis cantu suo totum diem laceffit) & Phæniciis vocis suscitabulum esse:

*Phæniciis adsom suscitabulum,
Cantantiumq; Gallus Gallinaceus.*

Sed forniciis ibi fortasse legendum est, ut doctissimus & Adrianus Turnebus quoq; existimauit, ut scilicet meretricularum blandæ, & mellæ voces intelligantur, versu tamen, ut ait, claudius cante.

a Li. 12.
Aduers.
c. 2.

Æ T A S.

PHœnici æuū quidē longissimū veteres omnes ascripserūt, sed in explicāda eius periodo ad modū varij sunt. Nā de numero annorū, ut Cornelij Taciti verbis utar, varia tradidit; maxime vulgātū quingentorum spaciū. Sunt qui asseuerent mille quadringentos sexaginta unum interijci; Hæc ille. Plinius sexcentis sexaginta; Herodotus, quocum Solinus, & Mela ferè conueniunt, quingentos, & quadraginta; Philostratus sexcentos, Seneca quingentos, Albertus trecentos

trecentos quinquaginta annos uiuere Phœnicem dixerunt. Verū n̄ est istæ modo ascripta ætas quibusdam nimis credulis hominibus quodammodo uerisimilis uideri posset, Chæremone Ægyptium tamen et si sacrarum literarum scribam, nec non Poetas, quorum alioqui fabulose agere proprium est, uel splendidissime mentitos, uel saltem nugatos fuisse liquidò constat. Ille enim sex supra septem millibus annos Phœnicis æuo tribuit; poetæ pierq. mille, Hæliodorus multò plures nouem nempe Coruorum *γνιας* (hoc est, ut Aulonius uertit, sæcula: nos quid de eius modi *γνιας* sentiamus, ante in Corui historia diximus, quam lector curiosus adire poterit) Quidius quinq. sæcula tantum, cum inquit,

Hæc ubi quinque sup̄ completis sæcula uisq. &c.

Claudianus modo stellis (*Stellas qui uindictis æquas, Durando, membrisq. terris redeuntibus aui.*) uitam Phœnicis comparat, paulò tamen post lustrorum numero uixisse ait, sed numerum non explicat. Ut ut est, atque quocunque modo interpreteris uita Phœnicis longissima fuerit cuius, si Deo placet, Oppianus hanc adducit rationem, quoniam neque sagittis, neque lapidibus, neque laqueis, neque ullis alijs hominum insidijs petatur. Tantum uerò apud omnes Phœnicis uiuacitas increbuit, ut adagium idq. satis triuale inde natum sit. Quo in primis usus est Lucianus, *ἢ μὴ ποικίλος ἔν̄ βίῳ, μὴ σὶ Phœnicis annos uixeris*. Quod adagium ad prudentiam referri possit, sicuti idem alibi fecisse uidetur, dum ait: *Quia uerò tibi amplius respondeam, qui negas quinquam rectè discernere, nisi qui Phœnicis annos uixeris, omneq. per orbem periculum faciendo ascesserit.*

Phœnicis uiuacior.

AMOR IN PARENTEM.

QUæ iam dicturus sum Phœnicem unicum semper fuisse prorsus redarguerent, nisi parentis uoce, cadaueris reliquæ intelligendæ uenirent. Sepelire enim filius patrem fingitur: ad quod beneficium tanta pietas, tantusq. amor Phœnici iam nato inesse perhibetur, ut uel iam primùm adultus (Taciti uerbis utor) *prima cara sit sepelendi, neq. id temerè, sed sub lato myrrha ponderis, sentiatq. per longum iter, ubi par omeri, par meatui sit, subire patrum corpus, inq. solis aram deferre, atq. adolere; hæc incerta, & fabulosa aucta.* Hæc ille: Quæ et si aliter Herodotus narret, Tacitus tamen ex eo descripsisse mihi uidetur: Phœnicem narranti, inquit ille quod mihi non sit uerisimile, hoc excogitare, ex Arabia proficiscentem in templum Solis, gestare patrem myrrha obuoluitum, & in eo semple humare: sic autem gestare; primùm ex myrrha ouum componere, quantum ipse ferre possit, deinde feruens illud experiri. Hoc expertum, ita demum ouum exenserat, atq. in illud parentem efferre: & quæ parte ouum extimans, ita atq. inculis, eam partem alia myrrha inducere: & cum tantundem ponderis impositio parente effectum sit, obstruulo rorsus foramine basulare illud in templum Solis. Hæc facere hanc anem commemorant. Alij defunctum parentem a pullo in eandem Soli dicatam urbem gestari Smyrnæa cistula reconditum aiunt, quod Adamantius etiā non inficiatur: uerum cuius opera illa contexta sit, subticent Plinius uerò, Ouidius & Lactantius Firmianus, neq. oui, neq. cistulæ mentionem faciunt, sed simpliciter humasse parentem scribunt: uerba illorum maioris fidei causa: adijciā. Principio in hæc funeri prius reddis (inquit Plinius) & ouum deferens nudum prope Pauchaiam in Solis urbem, & in arabi deponis. Ouidius sic ait,

*Cum adis hinc grassa uires, oueriq. ferendo est
Ponderibus uidi ramos leuat arboris alia,
Periq. pius cunabq. suas, patrumq. sepulchrum
Perq. leues auras Hyperionis urbe posuit,
Ante fores sacras Hyperionis hæc reponis.*

Atq. serè eadem Lactantius scribit.

*At ubi primæna capis florere iuuenta,
Enolat ad primas tam reditura domos.
Ante tamen proprio quicquid de corpore restat
Ossa, uel cineres exuuiasq. suas,
Vngue balsameo, myrrhaq. & iure soluto
Conditi, & in formam, conglobat ore pio.
Quam pedibus gestans contendis solis ad ortus
Inq. ara residens, ponis in hæc sacra.
Mirandam se prestat, præbeiq. uidenti,
Tantum ibi decor est, tantum abundat honor.*

Non defuerunt deniq. qui, quam primum peonas esset adeptus. Phœnicem sese simul cum patre in Heliopolin conferre dixerint, quò cum venit, oriente mox sole parentem mori, & filio regi gubernacula tradere. Qui profectò plurimum ab alijs dissentiunt, omnibus unam tantum Phœnicem semper dari scribentibus.

SEXVS. ÆNYGMA.

Phœnici nullum sexum tribuit antiquitas, utpote quem absq. coitu generare, ut dictum est crederet; quare rectè dubij generis à Grammaticis statuitur. Super hoc egregium apud Latantium ænygma est.

*Hac fortunata sortis, fatiq. volucris,
Cui de se nasci præstitit ipse Deus.
Femina vel mas hac, vel neutrum sit magis felix,
Felix quæ Veneris fœdera nulla colit.
Mors illi Venus est, sola est in morte voluptas,
Ut possit nasci hac, appetit ante mori.
Ipsa sibi proles, suus est pater, & sunt heres,
Nutrix ipsa sui, semper alumna sibi.
Ipsa quidem, sed non eadem, quia & ipsa, nec ipsa est
Aeternam vitam mortis adepta bono.*

De Her. Meminit eiusdem Baptista Mantuanus.

maphrodis
ænygma

*Sola inter volucres, nec mas, nec femina, sexu
Sola caret, Veneris sola auersatur honores.*

Differt itaq. tale ænygma ab ænygmate Hermaphroditi quòd in Phœnice planè nullus exus reperitur, in Hermaphrodito verò uterq. quem ita loquentem Vergilius introducit.

*Cum mea me genitrix granida gereret in aluo,
Quid pareret, fertur, consultasse Deos.
Mas est Phœbus ait, Mars femina, Iunog, neutrum
Cumq. forem natum Hermaphroditum eram.*

PRODIGIA.

Magni an
ni conuer
sio.

Phœnicis conspectum prodigij loco habitum volunt veteres, sed quando, & ubi visum inquam sit, vel in dicendo dissentiunt, vel id ipsimet fabulose dici consentunt. Manilius teste Plinio, cum huic alitis vita magni anni conuersionem fieri prodit, iterumq. significationes tempestatum, & siderum easdem reuerti: hoc autem circa meridiem incipere, quo die signum Arietis sol intrauerit, & fuisse eius conuersionis annum P. Licinio, M. Cornelio Coss. CCXV. Solinus cui alioqui vera falsis miscere solenne est, de magni illius ab eius visu, anni conuersione, ratam inter, auctores fidem haberi refert, plurimos tamen eorum dicere magni annum non quingentis & quadraginta, sed duodecim millibus noningentis quinquaginta quatuor annis consistere. Verum ut illud ridiculosum est credere, ita quando visus sit Phœnix, incertum est Corn. Tacitus esse ait, qui asseuerent mille quadringentos sexaginta vnum interijci, prioresque alites Sefostride primum, post Amaside dominantibus, dein Ptolomæo, qui ex Macedonibus tertius regnauit, Heliopolin aduolasse. Sed antiquitas, inquit, quidem obscura est, quoniam inter Ptolomæum & Tiberium minus ducentis quinquaginta anni fuerunt, unde nonnulli falsum hunc Phœnicem, neq. Arabum terris credere. Xiphlinus eo, quo Tiberius discessit, anno in Aegypto visum fuisse auctor est, ipsiusq. Imperatoris mortem portendisse. Huic Aurelius Victor congruit. E Plinio bis visum colligere est. Primum enim prodijisse narrat P. Licinio, M. Cornelio Coss. mox ex autoritate Corn. Valeriani in Aegyptum deuolasse Coss. Q. Plaurio, Sex. Papinio, & Claudij Principis censura anno Vrbis DCC. in urbem allatum, & in comitio propositum, quod actis testatum sit; sed quæ falsa, inquit (aliàs quem falsum nemo dubitauit). Solinus, qui alioqui omnia ferè, quæ de Phœnice habet, à Plinio, ut solet, transcripsit, vnus tantum temporis, illius nempe anni quem postremo ex Plinio posuimus mentionem facit. Quæ Suidas securus videt: Phœnicem, inquit, aiunt sub Claudio Casare Aegyptijs copparuisse dicitur. Ex quibus cuius satis liquere arbitror ipsomet veteres ignorasse, quo

Magnus
annus.

quo tempore Phoenix apparuerit, qui certe nunquam apparuit. Quare planè nescio quid in mentem venerit Baptistæ Mantuano Christiano alioquin, qui agricolas anni fertilitatem ex illius conspectu colligere memorat, nisi poetarum more fabulosè loquutum dicamus: ait autem:

— In medio recubans Taprohana ponto
Tempora cognoscis reditus. Tum rusticus ergo
Suspiciens observans volucrem. Nam creditur annus
Ille salutaris, pecorib; & frugibus æquus.

M Y S T I C A.

Soli Phœnicem sacram existimârunt Aegyptij, cum quoniam sol ortus illius, necnon etiâ interitus causam credebant, tum etiam vel quia uterque in orbe vnicus haberetur, vel quòd vt sol cætera sidera, ita Phoenix omne volucrum genus pulchritudine superaret. Alij verò alias rationes adducunt: quòd scilicet Aegyptij, sole magis quàm reliqui homines, & gaudeant, & beneficio eius perfruantur. Illis enim quando maximè feruet, quo tempore reliquis prouincijs remotis, & in septentrionem declinantibus grauis est, plurimum emolumentum adfert: Nilo scilicet tunc inundante. Atque hinc est, quod poetæ passim Phœnicem Solis alitem, solisq; sacerdotem nuncupant. vt Claudianus, cum ait:

Conueniunt Aquilæ, cuncta q; ex orbe volucres
Vs solis mirentur auem &c.

Solem cur
Aegyptij
veneretur

Nilus quâ
do inûdet.

30 Et Laëtantius Firmianus;

Antistes memorum, & luci veneranda sacerdos,
Et sola arcanis conserta Phœbe tuis.

Non defunt tamen etiam, qui Phœnicem Veneri sacram fecerint, forsitan quia iuxta Claudianum:

— prior illum

Fernor Solis alas: vel quia vnâ cum sole magni anni periodum conficere, & metiri creditur.

HIROGLYPHICA.

CVmitaque, vt iam diximus, Aegyptij sapientes per Phœnicem Solem intelligerent; & sole maximè feruente Nilus exundaret, identidem per Phœnicem Nili inundationem significabant: sed non simplex erat apud illos exundationis vocabulum.

Nam exundare, præstare, & excellere etiam decebant, vt si quis in egregia quadam vel animi, vel corporis dote clarus esset, hunc exundare dicerent: Et nobis quoque vsitatū est, viros doctrina, vel alia quauis virtute raros, Phœnices vocare. In quo sensu sæpè Petrarcha Lauram suam Phœnicem nuncupat. Cum verò etiam quippiam, quod longa annorum serie intermissum, etiam antiquatum esset, qualia sunt ludi, sacra, ceremoniæ, supplicationes, mores ritusve aliqui, triumphorum splendores vel quid huiusmodi: euenissetq; postmodum, vt instaurati conspicerent, significare vellent ijdem Aegyptij, tunc quoque in eiusmodi rei significatum Phœnicem excalpebant. Eadem volucris diurnæ absentiae hieroglyphicum est, necnò, & animi peregrinationis in hoc corpore: dum enim Spiritum in hac terra ducimus, à patria procul absumus. Denique Phœnix æternitatis symbolum fuit, vnde etiam imaginem ipsius in Philippi Imperat. numismatibus passim expressam legimus. Atque ad hunc sensum Hetrusco- rum poetarum princeps amoris sui, quo Lauram suam prosequeretur, æternitatem significaturus, elegantissimè eum Phœnici, quo nomine illam non semel celebrat, assimilabat, dum canit:

La onde l'ài vien fore,
Vola un Angel, che sol senza consorte

Inundatio
nis Nility
pas.

Exundare
quid Aegy
ptijs.

Phœnices
quæ dicti.

Cerimonie
reiterata
per Phœ
nicem signi
ficata.

Absentia
diurnæ
hierogly
phicum.

Æternita
tis symbo
lum.

a. L. S. He.
xam. c. 23

Di voluntaria morte

Rinasci, e tutto à viver si rinuova:

Così sol si rinuova

Lo into voler, e così in sù la cima

De suoi altri pensieri al Sol si volue,

E così si rinuole,

E così torna al suo stato di prima:

Arde, e more, e riprende i nervi suoi,

E vive poi con la Fenice à pruova.

M O R A L I A.

a. L. 5. He
nam. 6. 23.

A Phœnicis et si fabulosæ volucris exemplo Theologi, Sanctiq. Patres moralia confecti
bere non dedignati sunt, atque in primis D. a Ambrosius resurrectionis typum inde
elicit: *Docemur, inquit, huius aui, exemplo resurrectionem credere, quia, & sine exemplo,*
& sine rationis perceptione ipsa sibi in signia resurrectionis inaurat. Et usiq. aues propter hominem
sunt, nō homo propter aues. Sit igitur exemplo nobis, quia auctor, & creator autum Sanctos suos in per-
petuum perire non patitur, qui auctum vnicam perire non passus, eam sui semine voluit reparari. Quis
igitur huic annunciat diem mortis, ut faciat sibi thecam, & impleat eam bonis odoribus, atque ingre-
sur in eam, & moriatur illic, ubi odoribus gratis fœtor funeris possit aboleri? Fac, & tu d. homo tibi the-
cam; expolians veterem hominem cum actibus suis, novum induit. Theca tua, vagina tua, Christus est,
qui te protegat, & abscondat in die malo. Vis scire quia Theca, quia protectio est? Phœstra, inquit,
misericordia, atque iustus. & in ipsa penetrantia fides suavi præstantiū odore redolentia totus ingre-
dere, ea te amittū fide exitus vitæ huius inueniat, ut possint ossa tua pinguescere, & sinit hinc hori-
brui: cuius citò semina suscitantur. Cognosce ergo diem mortis, sicut cognovit Paulus, qui ait: certā-
men bonum certavi, cursum consummavi, fidem servavi; quod reliquū est, posita est mihi corona iusti-
tie. Intrauit igitur in Thecam suam quasi bonus Phœnix, quā bono replevit odore. Mariyrū Talis inē
generatio, qualis vulgò Phœnici ascribitur, egregie Salvatoris nostri IESV Christi typū
quendam præ se ferret videtur. Hic enim sine virili semine, celesti scilicet virtute, hoc est Spiri-
tu Sancto intra aromatica ligna, hoc est, intra purissima Beatissima Virginis viscera, & ex sa-
cro ipsius cinere, hoc est purissimo sanguine procreatus est, e quibus ceu lignis aromaticis odor
quidam præstantissimus exiens, & sua violentia sua cælos ipsos pertingens, filium Dei in incre-
dibilem erga se amorē pertraxit: vnde illud Salomonis. Quæ est ista, quæ ascendit, sicut virgula
fumi ex aromatibus myrrhæ, & iburis? Vbi verò Christus ex Ave, hoc est, ex Deo homo factus
Phœnicis instar in solitudine habitasset, & vitæ cursum implevisset, lignis aromaticis, hoc est,
Sanctæ Cruci membra sua assignenda exposuit, ut nos, qui eius pignora sumus, ab omni pecca-
torum labe redimeret: vnde ita in Cruce, velut in nido aromatico mortuus, & ceu in cinerē
reductus, in vermem sese commutavit, iuxta illud Esaïæ. Vidimus eum, & non erat aspectus. Di-
cens illud Psalmi: Ego sum vermis, & non homo, obrobrium hominum, & abiectio plebis. Quēad-
modum ergo novus Phœnix ex verme nasci perhibetur: ita re vera Salvator noster vermis in
Cruce factus post triduum novam vitam resumpsit, & propria virtute ceu alis innixus ad cæ-
los evolvit. Tunc autem è conspectu omnium sese eripuit, cum videntibus discipulis ascen-
dit ad dexteram Dei Patris, & videntibus illis elevatus est in calam. Præterea, quemadmodū
Phœnix unica ales dicitur, ita etiam de IESV Christo dicitur, Non inventus est ei similis. Phœ-
nicem Christo egregiè etiam hinc versibus Nicolaus Reusnerus comparat:

Quæ thuris lachrymæ, & succo vivit amomi:

Fert cunas Phœnix, busta paterna suas.

Vnica semper aui: pater, & sibi filius ipsa:

Morte sibi vitam dat sibi sola novam.

Nam quoties super orbe decem iam sæcula vixit:

Supremi moriens nascitur igne rogi,

Sic Christus vitam sibi reddit morte, suisq.

Christicolis: sibi quos iungit amore pari.

Verus homo, verus Deus unus, & arbiter aui:

Lamine qui lustrat, namine cuncta a fuer,

b. Act. 2.
c. In Escl.

Felix qui Christo per sancta laudare renuit;

Anne sacro vitam dum rapit, anne capit.

possunt item Sancti huic licet fabulose volucri assimilari, qui post crudeliter illatam à tyrannis mortem, cælos incolunt. Vnde idem Poeta:

Phœnices (si vera ferunt) mors ipsa resingit:

Huic sit ut unus aut vitæ morsq; rogos.

Ite d' caruifices: Sanctorum sancta cremate

Corpora: quos volitis perdere, flamma parces.

Venerabilis & Beda in hæc patientissimi D. Iobi verba: *Dicebamq; in nido meo moriar, & sicut C. L. 2. Ex-* palma multiplicabo dies, ita scribit: nidas eius exterior, homo eius intelligentia est, qui de sacro car- pos. in Iob nis illius compositus à Deo fuerat, & constructus. Omnis enim caro sanum. In hoc igitur nido semper se mori sub resurrectione dicebat, dum viri mundi, & eius concupiscentijs non vivebat, omni illam habens que carnalis est, maculatam tunicam. Palma autem arbor secundum Græcos *φωινίξ* dicitur: Auis quoque illa, quam multi facile quidem vivere autumat, *φωινίξ* eodem nihilominus vocatur nuncupatur. Potius fortassis de eadem hoc loco dixisse, ut sicut illa nidum sibi faciens, in ipso post multa tempora, semetipsa concremari, & rursus de eius *φωινίξ* nido cineribus fertur inter breue tempus resurgere, quæ deinceps multis vivat temporibus. Fieri ergo potest, ut D. Iob in similitudine auit illius dicat, se post mortem in carnis cinere, vel in nido pro tempore futurum, & inde resurrecturū in gloriam, atq; hos æternos esse dies, quos multiplicando sibi fideles Dei cultor expectet: ita enim & superius est loquutus, dicens: Et rursus circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum: Hæc itaq; Beda, verum nunquid D. Iob de Phœnice Aue intelligat, ut Beda dubitat, ita nec ego vel affirmaverim, vel negaverim, veritatem si quis id pertinacius affirmet, atq; ita sacrarum literarum testimonio Phœnicem dari dicat, quod ego antè semper negavi: Dicam, vel fieri potuisse D. Iob etiam suo tempore à communi istac opinione deceptum fuisse, vel quod verisimilius est, de palma, nō de Phœnice loqui, utraque enim *φωινίξ* Græcisteste eodemmet Beda appellatur, voce æquivoca. Ita pariter Latinus interpres D. Hieronymus alium Psalmographi locum, nimirum: *Iustus ut *φωινίξ* florebit*, rectè Palma reddit: quem tamen locum citans D. Epiphanius, Phœnix auit transiit, quemadmodum quoq; doctissimus Tertullianus facit,

Sancti Phœnici cōparati.

PROVERBIA.

KΑΥΑ *φωινίξ ἀναβιωσκεται*, idest Phœnicis in morem renuiscere, proverbium de eo dicitur, qui longa valetudine, assiduis curis, amore, solitudine, carceris tædio emaciat. in morem tus, nunc viuidior factus ad se redit. Aristides ad statum civitatis refert, cuius ruinæ renuiscere. in novam urbis faciem restitutæ sunt, reparatis etiam ijs, quæ obsoleta forent, ita enim loquitur de Smyrna M. Aurelij rex dicitur: *Repullulat civitas depositio senio, vetus eadem nova, quomodo Phœnecem renuiscere fama loquitur.* Et rursus. *Facta est eadem urbs, & antiquissima, & novissima Phœnicis ma resumpta in menta, quod de sacra aliè dicitur.* Phœnicis enim etiam proverbio locum fecit, & eum. de eo dicitur, qui naturalem vivendi regulam excedit, de quibus antea fusiùs diximus.

Præterea raritas huius alitis in adagium etiam cessit, ut Phœnice rarior. *φωινίξ σπανιότερος*, de homine raro, vnde d' Persius.

Quando rara auit est, si quid tamen aptius exit,

Laudari metuam.

Adagium illi simile est: *Corvo quoque rarior albo.*

Phœnice rarior. d' Saizy. 1.

MEDICA. V S V S.

NON contenti verò veteres scitiam nobis hanc alitè pro vera obstruissè, aucti etiam sunt de medicamentis eius quædam excogitare. A Plutarchus cerebrum Phœnicis non tantum dulce esse tradidit, sed dolores capitis etiam inferre. Et Plinius inter prima à Magis ex cinere eius nidoq; medicinas proditas esse scribit, verum prudenter istac subiungit: *cem verò id certum est, atq; non fabulosum; irridere est visa remedia post millesimum annum reditura monstrare.* Fertur Heliogabalus profusissimus ille, ac dissolutissimus Imperator Phœnicem, ut Lampidius scribit, in coniuijs, vel pro eo mille libras auri, ut in prætorio cas dimitteret, promississe. Equidem aurum persolvere potuit, Phœnicem verò duntaxat polliceri. Phœnix denique nobilissimæ, & fortissimæ Heroinæ Marisæ ab Ariosto tantoperè decantatæ insignis fuit; quæ cur id sibi nuncupauerat, ille hisce versibus indicat:

A. 2. de tñ da sanie.

Cerebrum Phœnicis.

Cantic. 36

Salm. 17.

C. 18.

*Marfisa se ne vien fuor de la porta.**E sopra l'elmo vna Fenice porta.**O fia per sua superbia, dinotando**Se fesse vnica al monao in esser forte,**O pur sua carità intension lodando**Di viver sempre mai senza consorte;*

SYMBOLA. EMBLEMATA.

PHOENIX ita piæus, vt in nido ardere videatur, cum verbis VNICA SEMPER AVIS, symbolum fuit Helionoræ ab Austria Francisci Galliarum regis viduæ, quo optima quæq; & pretiosissima inuentu difficillima esse significabat.

Phoenix eodẽ modo se cremans, sed cum verbis SOLA FACTA, SOLA DEVM SEQVOR, symbolum fuit Bonæ, Galeazij Mediolanentium Ducis matris, quo se post obitum mariti soli æternoq; Deo dicasse innuebat.

Phoenix in medio flammarum cum verbis NE PEREAT, significat hominem, qui in præfenti vita sese ceu igai exponat, hoc est, patienter aduersa terat, ne in æternum pereat. Si vero hæc verba ablatis alijs ponantur VT VIVAT, illum significat, qui omnia perferat, & in hoc totum sese det, vt breuitatem vitæ cum famæ bonitate compenset.

Phoenix farciculo aromatu hoc est, nido suo insidens, neq; alarum ventillatione ignem accendens, sed tantummodo in cælum oculorum aciem intendens, cum verbis SOLA LVMI. NA SOLIS, illum significat, qui inter alias easq; pulcherrimas mulieres vnã tantummodo perit.

Phoenix in accenso nido alas ad solares radios expandens cum hisce tribus literis V.E.V. & cum verbis VT VIVAT, significat hominem, qui & dum vivit, & post mortem ex exaltatis suis laboribus immortalitatem sibi comparat. Tres illæ literæ significant, VITAM AETERNAM VIVO: vel significat hominem, qui omnem suam spem in Christum dominum solum iustitiæ ponit, à quo vitæ suæ renouationem desiderat. Nam ignis sancti Spiritus typus est, quem exoptare, & amplecti quisq; debet, vt exuat æternum pondus, & æternum viuat. Fuit id Emblemata Illustrissimi, & Reuerendissimi Christophori Madrutij, Cardinalis Tridentini, de quo hocce versus me legisse memini, quos etiam Italicos ascribere placuit:

*Quando da gl'anni affaticata, e grave**La prudente Fenice, il nido accende,**E co'raggi del Sole il fuoco accende,**On'arde, e dal morir vita riceue.**Così chi la fatica e Rimulene,**Per cui frabei sudor viriù s'apprende,**Se fesso chiaro viuo, e morto rende,**Ne teme il vaneggiar del tempo breue.**E veramente eterna vita viue.**L'huom, che lei sempre amando il vitio abhorre**Riempio il cuor as luminoso rat,**E chi non cura, ch'è bel fine arriuè**Se viue fte più tempo di Ne Hore**Ss dene dir che non viue fte mai.*

Phoenix pariter in medijs flammis depictus, sed sine verbis adiectis, symbolum fuit Baronis cuiusdam vulgò della trinità dicti, de quo ibidem hi versus Hetrusci leguntur:

*Rinascè viue ogni hor de la sua morte**L'Alma Fenice, ch' se nel foco affina**Che sendo ad altri ingiurioso e forse**A lei contra il suo fine è medicina,**Così trabe l'huom de la commune sorte**Lodato studio, e nobil d'sciplina,**E sol per via de le fatiche ascen: e**A vero honor, che glorioso rende.*

SEMENDÆ CRANII DESCRIPTIO.

SI modò cranium, cuius hic picturam exhibeo, illius Semendæ est, de qua neoterici, qui de India commentarios ediderunt, multa, eaq. parû verisimilia commenti sunt, pro veterum Phœnice nobis obtrudere conantes, equidem nullo pacto Phœnicis caput referet, quoniam ad Aquilinum quodammodo accedere debebat. Cùm verò cranium hoc Aquilino capite vel quadruplo maius sit: itaq. vel illorum Semendæ, vel certè veterum Phœnicis minimè fuerit. Vt ut est, illud mihi pro Semendæ cranio Venetijs apud quandam Mercatorem depictum est, & post pro eodem, Magno Hetruriæ Duci venditum, & in Musæo reservatum. Damasco autem huc fuerat allatum, eratq. curvum & valdè crassum, colore albicante in anteriori parte, in posteriori verò purpureo obscuro, figura ovali. Rostrum erat palmum longum, admodû acutum, & intus cauum quidem, sed sine tribus illis fistulis, quibus musicam harmoniam è Semendæ sua edi illi fabulati sunt

*Semendæ
craniū nō
esse Phœ-
nicis.*

Rostrum.

